DRŽAVNI ZBOR
P R E J E T O 18.4.2019, 020-07/19-0492/3, 602-02/19-0005/3

Potek veljavnosti: 13.09.2023 Podpisnik: Jernej Pikalo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00
F: 01 400 53 21

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Šubičeva 4
1000 LJUBLJANA

g. Dejan Židan
PREDSEDNIK

Številka: 001-58/2019/4
Datum: 17. 4. 2019

ZADEVA: **Odgovor na pisno poslansko vprašanje**
ZVEZA: vaš dopis št. 020-07/19-492/2 z dne 26. 3. 2019

Spoštovani!

V prilogi pošiljamo odgovor na pisno poslansko vprašanje, ki ga je na ministra za izobraževanje, znanost in šport naslovil poslanec Državnega zbora Tomaž Lisec v zvezi s samostojnostjo šol.

S spoštovanjem,

dr. Jernej Pikalo
MINISTER

Vročiti:

- Naslovniku – gp@dz-rs.si – po elektronski pošti;

Odgovor ministra za izobraževanje, znanost in šport na pisno poslansko vprašanje Tomaža Lisca

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije, Tomaž Lisec, je na ministra za izobraževanje, znanost in šport, dr. Jerneja Pikala naslovil vprašanje v zvezi s samostojnostjo šol.

Ministrstvo odgovarja:

V skladu z 11. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj, v nadaljevanju: ZOFVI) mora mreža javnih osnovnih šol zagotavljati vsem otrokom možnost osnovnošolskega izobraževanja. Merila za postavitev javne mreže določi Vlada Republike Slovenije, ob upoštevanju števila in starosti otrok na določenem območju, specifičnosti poselitve in razvojnih posebnosti območja. Na tej podlagi je Vlada Republike Slovenije sprejela Uredbo o merilih za oblikovanje javne mreže osnovnih šol, javne mreže osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter javne mreže glasbenih šol (Uradni list RS, št. 16/98, 27/99, 134/03, 37/16 in 4/18). Uredba določa merila za oblikovanje mreže osnovnih šol in merila za določitev šolskih okolišev. Pri oblikovanju javne mreže osnovnih šol mora ustanovitelj (lokalna skupnost) upoštevati, da mora le-ta zagotavljati vsem otrokom možnost osnovnošolskega izobraževanja. Na podlagi meril iz uredbe se v ustanovitvenem aktu šole določi tudi šolski okoliš, to je območje, na katerem imajo starši pravico vpisati otroka v osnovno šolo, ki ima sedež na tem območju.

40. in 45. člen ZOFVI določa pogoje za ustanavljanje osnovnih šol. Javna šola se lahko v skladu s 44. členom ZOFVI ustanovi, če je zagotovljen vpis vsaj za dva oddelka učencev prvega in vseh naslednjih razredov. Za izvajanje izobraževalnega programa na različnih lokacijah se v šoli lahko organizirajo podružnice šol (45. člen ZOFVI).

Podrobnejše kriterije za ustanavljanje javnih osnovnih šol in podružnic šol, merila za določanje njihove zmogljivosti in merila za spremembo njihovega statusa ureja Pravilnik o pogojih za ustanavljanje javnih osnovnih šol, javnih osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter javnih glasbenih šol (Uradni list RS, št. 16/98, 82/03 in 61/05). Pravilnik v 3. členu določa kriterije za ustanavljanje novih osnovnih šol. Samostojna šola se lahko skladno s 1. alineo 3. člena pravilnika ustanovi, če ima zagotovljen vpis vsaj za dva oddelka prvega in vseh naslednjih razredov, matična šola pa se lahko ustanovi kot vzgojno-izobraževalni zavod, če ima skupaj s podružnicami zagotovljen vpis tolikšnega števila učencev, da v skladu z normativi oblikuje od 5. do 8. razreda oziroma 9. razreda vsaj dva oddelka vsakega razreda. Podružnica šole se lahko organizira, če ima zagotovljen vpis najmanj za 3 oddelke.

Citirana normativna podlaga predstavlja veljavni pravni okvir za odločanje o morebitnih statusnih spremembah posameznih šol. K zapisanemu dodajamo, da so morebitne spremembe obstoječe zakonodaje v delu, ki določa pogoje za oblikovanje mreže in ustanavljanje javnih šol lahko predmet preučitve v prihodnje.

V šol. letu 2018/19 imamo tako 317 podružničnih šol, v katere je v 1.142 oddelkih vključenih 17.355 učencev. To predstavlja 9,44% populacije vseh učencev v osnovnih šolah. Najmanjša podružnica ima 1 oddelek s 4 učenci, največja pa 14 oddelkov s 334 učenci. Povprečna podružnična šola ima 3,6 oddelka in 55 učencev.

V obdobju od šolskega leta 1993/94 je bilo ukinjenih 69 podružničnih šol, od tega jih je bilo 6 ponovno odprtih.

V šolskem letu 2018/19 se pouk v podružničnih šolah izvaja v 746 samostojnih oddelkih, 352 kombiniranih oddelkih iz dveh razredov, 42 kombiniranih oddelkih iz treh razredov in dveh kombiniranih oddelkih iz štirih razredov.

Pouk od 1. do 9. razreda se izvaja na 23 šolah, 9 podružničnih šol pa ima več učencev od OŠ Dol pri Hrastniku.

Zakonodajalec je pri sprejemanju sistemske zakonodaje na področju šolstva v letu 1996 izhajal iz analize dejanskega stanja in potrebe po ohranitvi obstoječe mreže javnih šol. Glede na to, da takrat ni bilo videti nujne potrebe po ustanavljanju novih samostojnih šol, je zakonodajalec postavil tak pogoj za ustanavljanje novih samostojnih šol, pri čemer ni posegel v dejansko stanje. Ustanavljanje in spreminjanje statusa javnih šol sodi v izvirno pristojnost občin oziroma lokalnih skupnosti.

Finančne posledice spremembe statusa podružnične v samostojno šolo se od primera do primera razlikujejo. So odvisne od velikosti in drugih posebnosti v okviru sedanje matične šole. Najmanj kar bi bilo, je to plača za ravnatelja in določen delež administrativno-tehničnih delavcev, kar ocenjujemo v razponu od cca 50.000 do 80.000 na letni ravni.

Od leta 1993 se je v samostojne šole preoblikovalo 18 podružnic.